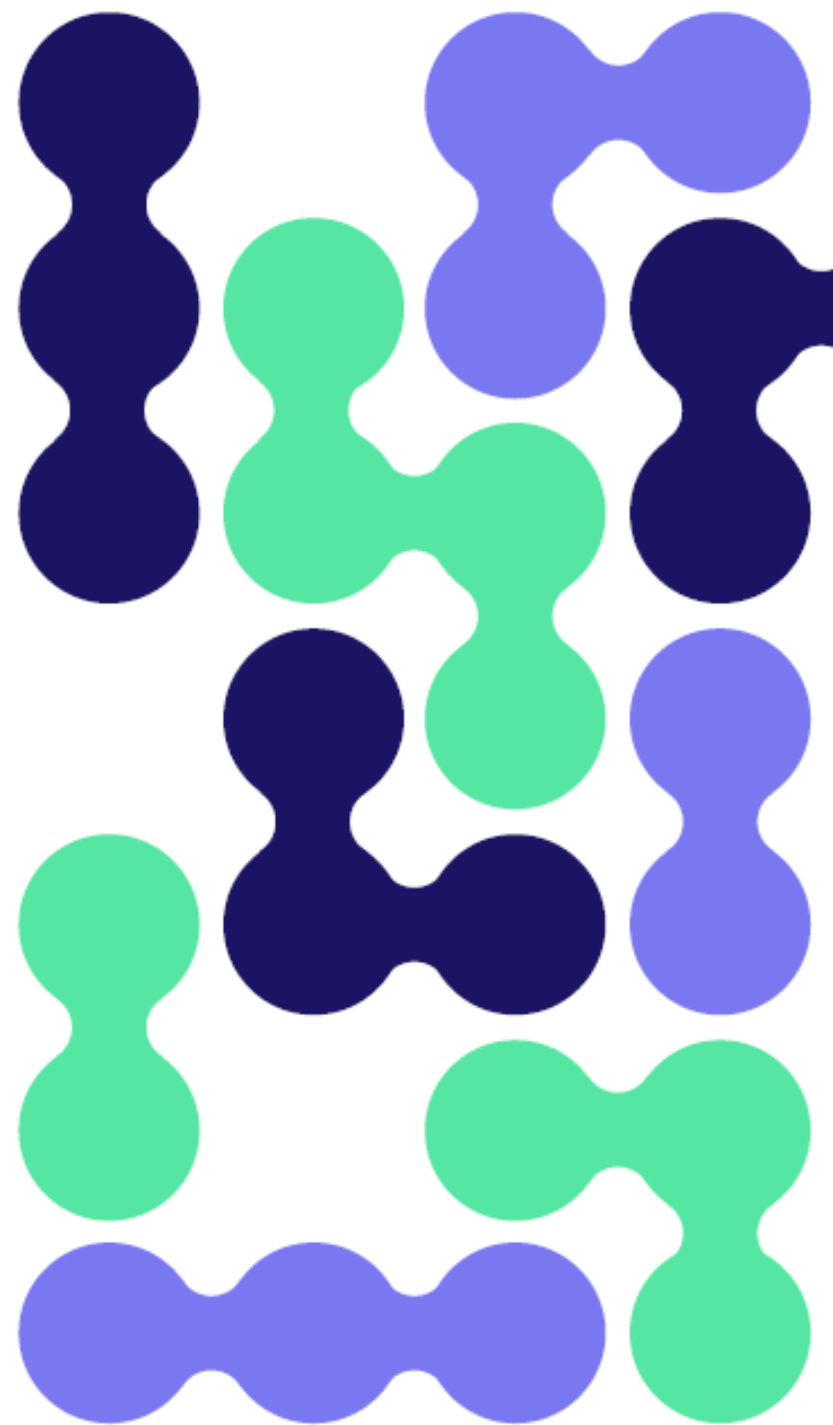

De Stand van de Jeugdzorg 2025

Een terugblik op tien jaar decentralisatie
en vooruitblik op de rol van de NZa

Annemiek van der Laan | Jan Kik | Anouk Mateijssen

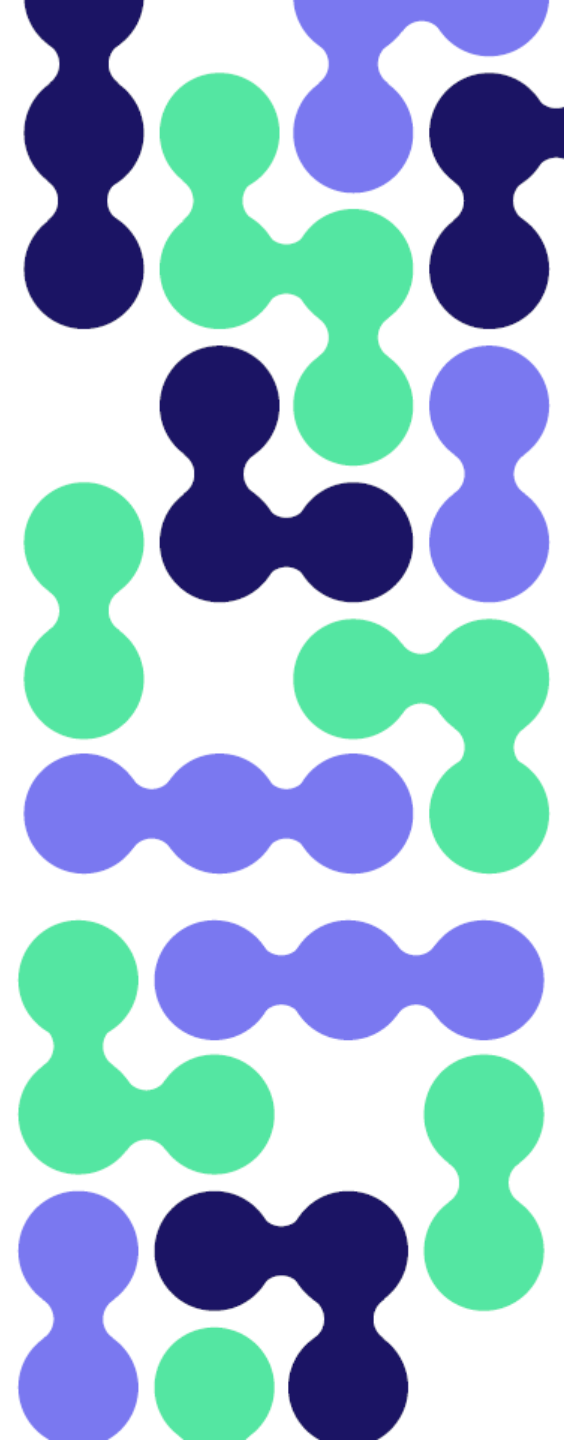
Waar het om draait
leder kind en gezin
moet kunnen rekenen
op jeugdzorg als dat
nodig is

Tien jaar Jeugdwet: verwachtingen

Wat er in 2015 werd beoogd

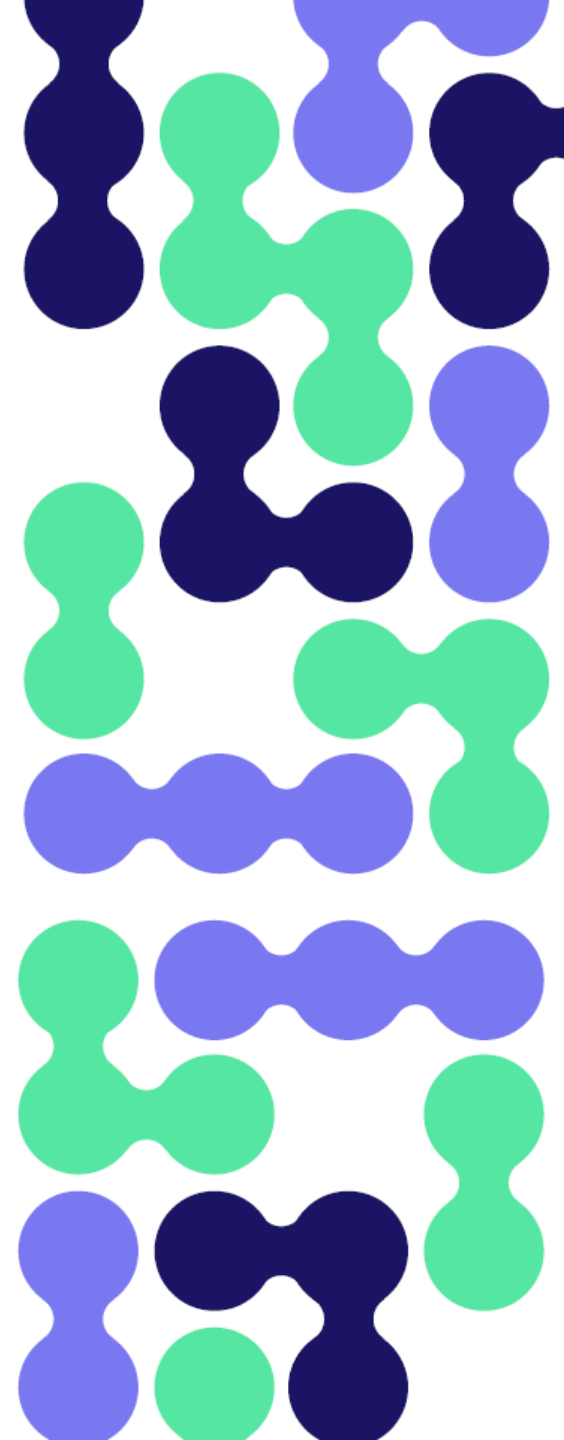
1. Het versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen, jongeren, hun ouders en hun sociale omgeving
2. Het bevorderen van de opvoedvaardigheden van ouders en het opvoedkundig klimaat van de sociale omgeving
3. Preventie en vroegsignalering
4. Het tijdig bieden van de juiste hulp op maat volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'
5. Minder regels voor professionals

De praktijk is weerbarstig

Wat we nu zien

- Eén op de zeven jeugdigen krijgt jeugdzorg
- Flinke toename van jeugdzorgaanbieders, vooral van aanbieders van lichtere vormen van zorg
- Beschikbaarheid specialistische zorg onder druk
- Toegenomen regeldruk
- Grote verschillen tussen gemeenten

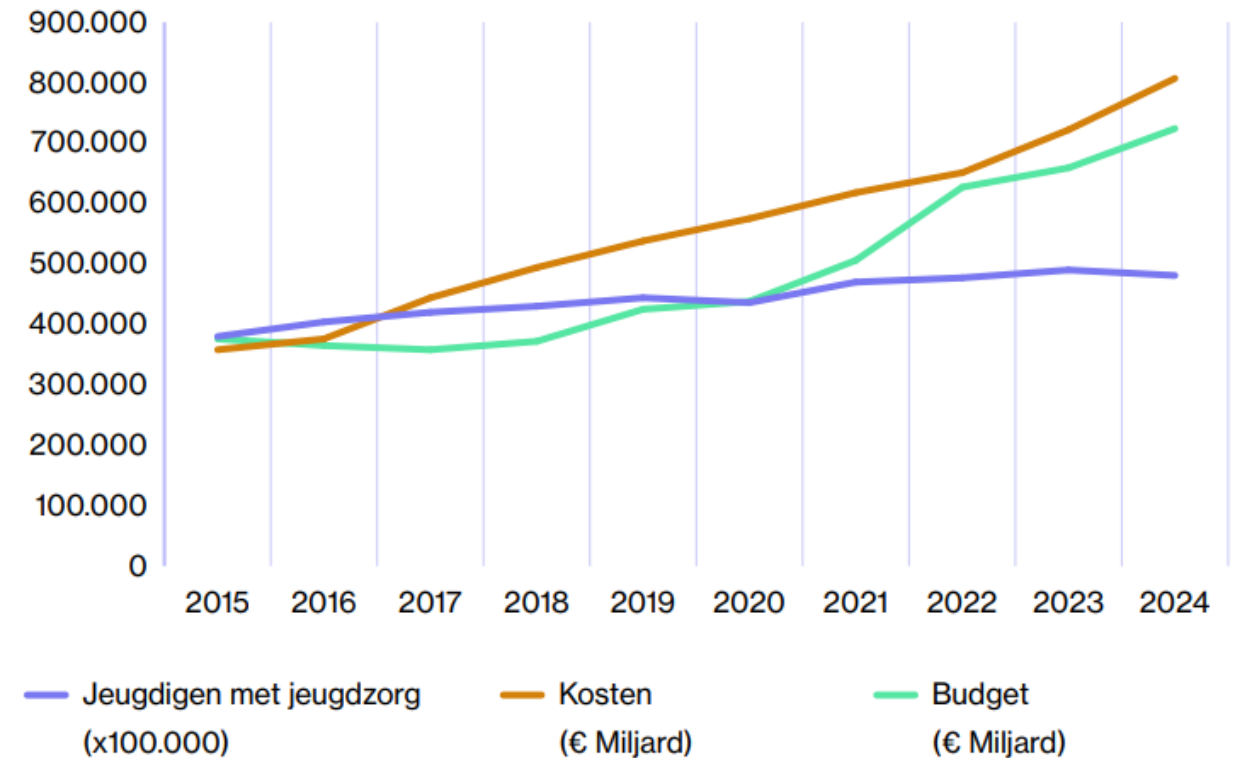
Gebruik en kosten

Meer jeugdigen in zorg, veel hogere kosten

- Vooral toename in lichtere vormen van zorg
- Trajecten duren langer
- Meer trajecten per jeugdige
- Hogere kosten per jeugdige

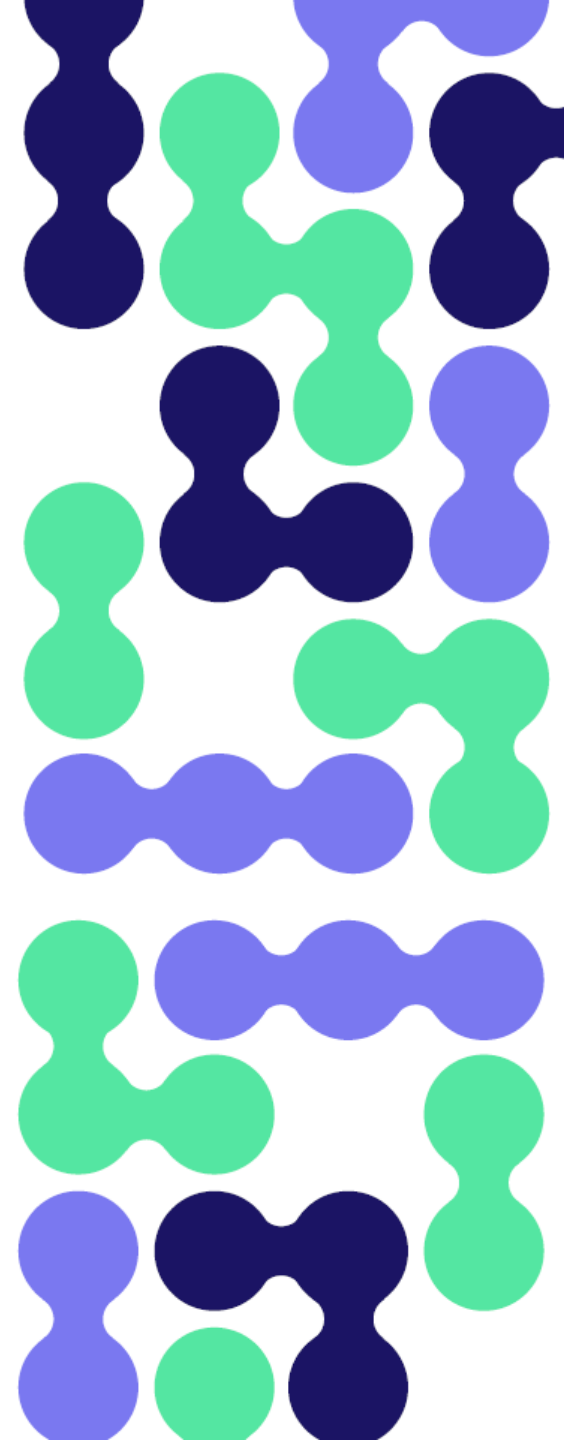
Figuur 8: jeugdigen met jeugdzorg, kosten en budget 2015-2024

Financiële druk bij gemeenten

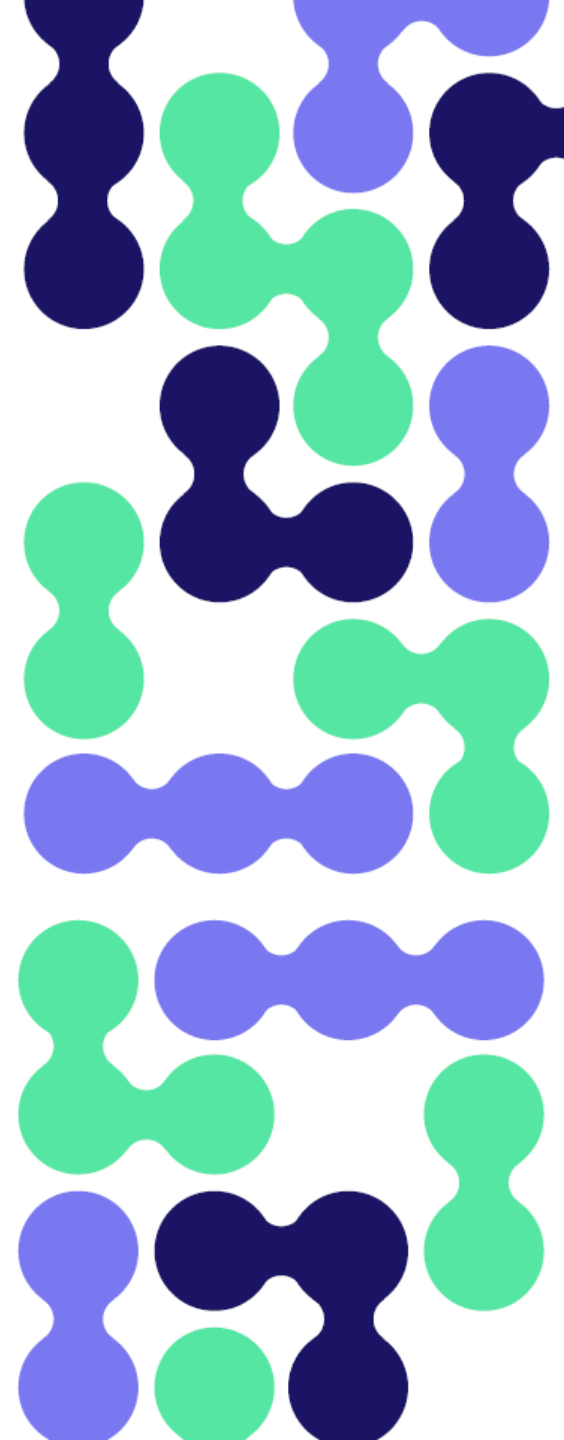
Structurele overschrijdingen

- Terwijl in de periode 2015-2024 het aantal jeugdigen met jeugdzorg toenam met 27%, namen de kosten toe met 125%
- In 2024 een tekort van € 0,83 miljard
- 90% van gemeenten geeft meer uit dan begroot

Beschikbaarheid specialistische zorg onder druk

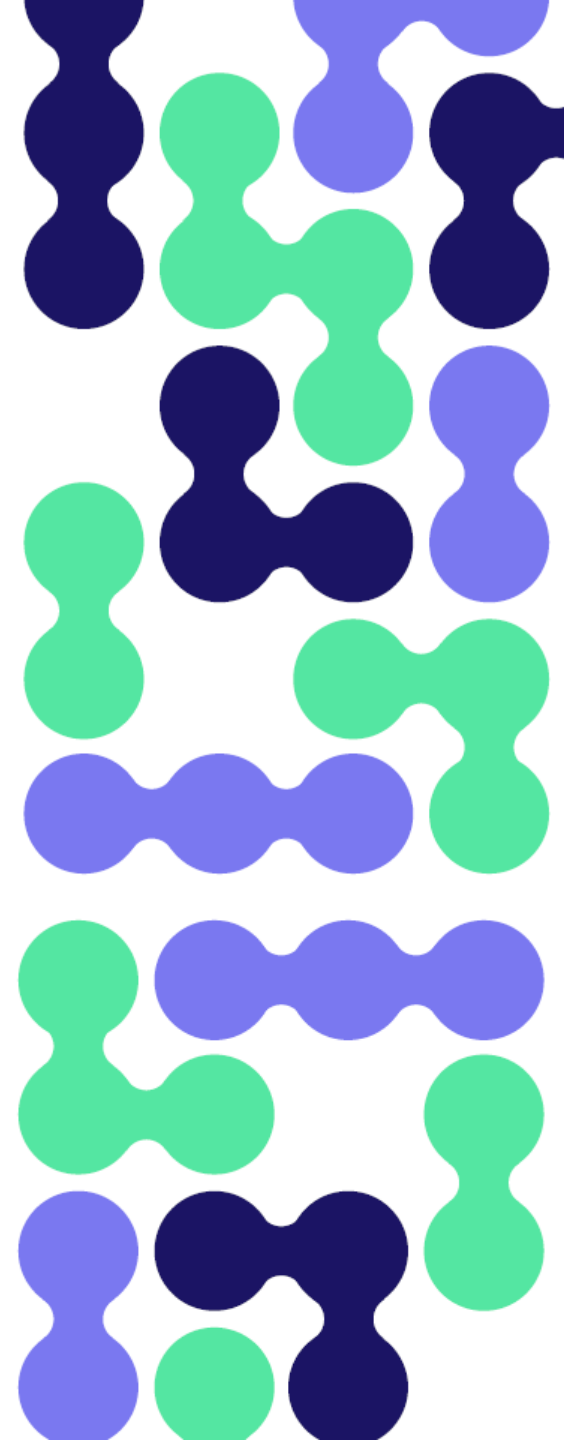
- Wachttijden
- Personeelstekorten
- Afbouw gesloten jeugdhulp (JeugdzorgPlus) zonder voldoende alternatieven
- Meeste Gecertificeerde Instellingen (GI's) zijn niet in staat aan wettelijke termijnen en richtlijnen te voldoen
- Wel verschillen tussen gemeenten en regio's

Financiële positie aanbieders

Kwetsbaar herstel

- Lichte verbetering sinds 2022
- In 2024 was 9% van de kleine aanbieders nog verliesgevend; van de middelgrote aanbieders 16% en van de grote 25%
- Beperkte marges

Hardnekkige patronen

Wat ons tegenhoudt

1. We maken geen keuzes
2. We wachten op elkaar
3. We vermijden het ongemakkelijke gesprek

Taken van de NZa

Beschikbaarheid jeugdzorg centraal

Nieuwe jeugdtaken voor de NZa

Iedere jeugdige en elk gezin moet kunnen rekenen op jeugdzorg als dat nodig is. Vanaf begin 2026 draagt de Nederlandse Zorgautoriteit hieraan bij, vanuit haar nieuwe rol in het jeugddomein. De NZa neemt de taken van de Jeugddirectie over en breidt die uit. Met als focus beter inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg in Nederland. Wat verandert er op hoofdlijnen?

Drie nieuwe kerntaken:

1. Vroegsignalering: risico's tijdig in kaart

Via meldingen en data spoort de NZa (dreigende) tekorten aan specialistische jeugdzorg zo vroeg mogelijk op. De NZa adviseert en ondersteunt aanbieders en gemeenten bij de aanpak van problemen en het werken aan herstel.

2. Toezicht op financiële bedrijfsvoering

De NZa ziet toe op transparantie in de financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording van jeugdhulpaanbieders en Gecertificeerde Instellingen.

3. Onderzoek naar beschikbaarheid van jeugdzorg

De NZa geeft inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg en signaleert knelpunten. Met die inzichten kunnen gemeenten, aanbieders, VWS en anderen gericht sturen.

Meldpunt

Er komt een meldpunt bij de NZa. Hier kan iedereen een melding doen bij zorgen over structurele problemen rond de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg.

Wat betekent dit voor:

Jeugdhulpaanbieders en Gecertificeerde Instellingen (GI's)

- Zorgen voor transparante financiële bedrijfsvoering
- Worden verplicht een openbare jaarverantwoording te publiceren bij NZa (nu nog bij IGJ)

Aanbieders en GI's die regionaal en landelijk gecontracteerde of gesubsidieerde specialistische jeugdzorg verlenen worden verplicht:

- Gegevens aan te leveren in het vernieuwde Early Warning System
- Melding te doen bij (dreigende) continuïteitsproblemen

Gemeenten en jeugdhulpregio's

- Delen op verzoek van NZa gegevens die nodig zijn voor vroegsignalering en onderzoek naar beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg
- Hebben meldplicht bij (dreigende) problemen in de continuïteit van specialistische jeugdzorg in hun werkgebied

Meer weten?

Ga naar www.nza.nl/zorgsectoren/jeugdzorg

Het meldpunt voor signalen

Wel bij de NZa

onder andere bij:

- Onacceptabele wachttijden
- Dreigende continuïteitsproblemen van jeugdzorg
- Vermoedens van regionale of landelijke tekorten aan jeugdzorgaanbod

Niet bij de NZa

- Individuele klachten

Voor andere vragen, klachten, signalen of meldingen:

- Jeugdhulpaanbieder
- Kinderombudsman
- Gemeente
- Landelijk Meldpunt Zorg (LMZ)
- Veilig Thuis
- Jeugdstem

A circular inset image on the left side of the slide shows several hands of different skin tones clasped together in a supportive grip. The hands are wearing various colored sleeves, including brown, orange, and dark blue. The background of the slide is a solid blue color.

Wat geven wij u mee

- Investeer in datakwaliteit
- Maak tempo met de nadere duiding van de jeugdhulpplicht en heldere definities
- Voer het maatschappelijke gesprek

We willen dat jeugdigen in Nederland zich kunnen ontwikkelen, meedoen en hun eigen weg vinden, ongeacht achtergrond of (thuis)situatie. En dat passende hulp voor jeugdigen en gezinnen beschikbaar is wanneer zij dat nodig hebben.